

afwijkingen aan maag of darmen gevonden. Evenmin waren er bij meer dan 50 gevaccineerde gezonde jonge lieden, die 9 maanden nauwkeurig onder observatie waren gehouden, symptomen aan buik of hals (klieren) opgemerkt. Bij deze groep gezonde mensen werd BCG per os gegeven omdat zij na voorafgegane vaccinatie met BCG negatief of slechts zwak positief op tuberculine reageerden.

USTVEDT heeft nu ervaren, dat per os toegediend BCG een hoge graad van gevoeligheid voor tuberculine kan veroorzaken; anderzijds heeft hij ook gevonden, dat door orale vaccinatie geen verbetering wordt bereikt, indien intracutane vaccinatie geen gevolg heeft gehad. Met andere woorden, het schijnt, dat bepaalde lieden hardnekkig negatief op tuberculine blijven reageren, omdat hun constitutie niet op BCG aanslaat, onverschillig op welke wijze het wordt toegediend.

M. M. HILFMAN

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

LANGDURIGE TWEELING-PARTUS

Door collega J. C. P. J. VORSTER ¹⁾ wordt in zijn belangwekkende bijdrage de vraag gesteld, of de door hem verlost tweeling in dit opzicht recordhouder is. Echter blijkt ook hier het woord van Prediker 1, 9 van toepassing: Nil novi sub sole: Er is niets nieuws onder de zon.

Zo zegt onder andere E. BUMM in zijn bekende werk over verloskunde, dat wel is waar zelden meer dan een uur verloopt vóórdat het tweede kind van een tweeling wordt geboren, „doch ist in einzelnen Fällen zwischen der Geburt des ersten und zweiten Zwillings ein Zeitintervall von Tagen und sogar von Wochen beobachtet worden”.

Rotterdam, 25 Juni 1951

A. G. J. HERMANS

De geestdriftige bijval, die collega TONKES ²⁾ op het artikel van collega VORSTER ¹⁾ geeft, ontlokt mij toch wel enige bedenkingen. Zeer zeker is de publicatie van bijzondere ervaringen een aanwinst, maar de gevolgde therapie zou ik toch niet gaarne tot een methode willen verheffen.

Na de geboorte van het eerste kind van een tweeling, is het weinig benijdenswaardig voor de moeder om, met een uithangende navelstreng, nog dagen te blijven liggen en trouwens lang niet ongevaarlijk voor het tweede kind ook. Wat er tegen is om, na de geboorte van het eerste kind (na een korte rustperiode), de vliezen te breken en met eventuele expressie of wat pituitrine de tweede geboorte te bespoedigen, is mij niet duidelijk. De infectiekansen zijn zelfs geringer, bij het inwendige onderzoek bepaalt de arts de juiste ligging en stelt eventuele afwijkingen vast. Na de geboorte van het eerste kind gaat alles meestal zeer vlot en het is voor alle partijen beter de geboorte te beëindigen.

Men moet het gevaar van inwendig onderzoek niet gaan overschatten en daardoor andere verwickelingen onderschatten.

Voorburg, 22 Juli 1951

J. BIJLOOS

THERAPIE VAN APHTHAE

Naar aanleiding van „Vraag en antwoord” over de therapie van aphthae ³⁾ moge ik vermelden, dat G. VAN GANGELEN in zijn boek over keel-, neus- en oorheelkunde (*De Medicus Practicus en de specialistische geneeskunde*, No VII,

¹⁾ N. T. v. G., 95, 1999, 1951.

²⁾ N. T. v. G., 95, 2147, 1951.

³⁾ N. T. v. G., 95, 2001, 7 Juli 1951.

bl. 202) schreef: „Het is schrijver gebleken, dat de rhodaanverbindingen de genezing van aphthae bevorderen”. Op zijn aanraden heb ik enige malen 1 gram rhodaanammonium per dag in water (met wat sir. simplex) aan mijn patiënten met steeds recidiverende of chronische aphthae voorgeschreven, blijkbaar met tijdelijk of blijvend resultaat.

Rotterdam, 25 Juli 1951

A. WILLEMSE

BERICHTEN

BUITENLAND

DUITSLAND. — H. FINKELSTEIN HERDACHT. De kinderarts prof. dr H. FINKELSTEIN, sinds 1918 leider van het Kaiser und Kaiserin FRIEDRICH-Kinderkrankenhaus te Berlijn en in 1939 naar Chili uitgeweken, is in 1942 op 76-jarige leeftijd te Santiago overleden. Ter ere van zijn nagedachtenis stelde prof. dr S. VAN GREVELD (Amsterdam) een brochure samen, die door N.V. Nutricia (Zoetermeer) wordt verspreid. Het boekje herinnert er ook aan, dat de vierde druk van het beroemde boek *Säuglingskrankheiten* in 1938 niet te Berlijn, maar te Amsterdam werd uitgegeven en bevat het erbidige woord, waarmee wijlen prof. CORNELIA DE LANGE deze druk inleidde.

ENGELAND. — ONDERWIJS IN ONDERWIJZEN. De Postgraduate Medical School of London organiseerde een leergang van twee dagen over methodes van medisch onderwijs. Vierhonderd deelnemers volgden de voordrachten en demonstraties met veel belangstelling en zouden er gaarne een derde dag bij hebben aangeknoopt.

Er werd natuurlijk ter herinnering aan slechte docenten menig grapje gemaakt en naar gewoonte moest het „luistercollege” enige veren laten. Maar gelukkig kon een der sprekers mededelen, dat „HIPPOCRATES was known to have been an effective, perhaps eloquent lecturer” (*Brit. med. J.*, 30 Juni 1951, bl. 1505).

FRANKRIJK. — BRIEVEN VAN PASTEUR. Prof. PASTEUR VALLERY-RADOT bezorgde de uitgave van de correspondentie van zijn grootvader. Met vier delen is zij volledig (*Presse médicale*, 1951, bl. 778).

— VERPLEEGKOSTEN. De *Semaine médicale* van 18 Juni 1951 geeft cijfers betreffende de toenemende kosten der verpleging in de ziekenhuizen van verschillende departementen van Frankrijk. Enkele buitenlandse cijfers dienen ter vergelijking.

— NIEUW TIJDSCHRIFT. Als orgaan van de Société Française d'Histoire de la Médecine verscheen *Histoire de la Médecine*. In de eerste nummers van dit rijk geïllustreerd maandblad vindt men bijdragen van PIERRE VALLERY-RADOT, HENRI MONDOR, LAIGNEL-LAVASTINE en vele anderen.

INDONESIË. — EEN EEUW GENEESKUNDIG ONDERWIJS. De redactie van *Madjalah Kesehatan Angkatan Perang* (1951, bl. 47) wijdt een kort artikel aan de opening van de eerste geneeskundige school vóór honderd jaren. Er werden 12 studenten ingeschreven. „At that time these „eleves” as they were called were Indonesians and the teaching medium (just as we want it now again) was the Malay-language (the Indonesian language), now accepted as our national language”. „Neither our Government nor our Doctors will leave this memorial year without ceremony — we hope”.

ITALIË. — ONDERZOEK VAN ANTIBIOTICA. Het eerste internationale centrum voor chemische microbiologie — de studie der antibiotica inbegrepen — is onlangs te Rome geopend. Het staat onder leiding van E. B. CHAIN, die met FLEMING en FLOREY de NOBEL-prijs voor penicilline deelde. Ter gelegenheid van de opening werd een internationaal congres gehouden (*Press Release WHO*, 15 Juni 1951).